

Priopćenje

Godina: LXII.

Zagreb, 19. rujna 2025.

KUL-2025-1-2

ISSN 1334-0557

KNJIŽNICE U 2024.

Obradom administrativne baze Nacionalne i sveučilišne knjižnice dobiveni su podaci o knjižnicama koje su djelovale na području Republike Hrvatske u 2024.

Obuhvaćeno je **1 885** knjižnica, u koje su uključene jedna nacionalna, **132** visokoškolske, sveučilišne i znanstvene, **105** specijalnih, **312** narodnih, **968** osnovnoškolskih i **367** srednjoškolskih knjižnica.

Od ukupnog broja knjižnica u 2024. njih 10% samostalne su knjižnice, 13% ih djeluje u sastavu druge knjižnice (podružnice i ogranci), a 77% je u sastavu druge institucije, poduzeća ili obrazovnih ustanova.

Sve je veći broj knjižnica s multimedijским odjelom

Modernizacija knjižnica novim medijima i tehnologijama omogućuje neposredan pristup svim vrstama znanja i informacija, multimedijски odjel ima 80% knjižnica, a gotovo 100% ih je opremljeno internetom.

U knjižnicama je ukupno 4 161 zaposlena osoba, a od toga je 84% žena. U ukupnom broju zaposlenih osoba u knjižnicama stručno knjižnično osoblje ima udio od 90%.

Najmnogobrojniji članovi narodnih knjižnica su djeca i mladi do 18 godina

Članstvo u knjižnicama u 2024. imala je **1 134 491** osoba, a od toga je 77% aktivnih korisnika. Žene čine 64% ukupnih korisnika narodnih knjižnica.

Članovi osnovnoškolskih i srednjoškolskih knjižnica čine 42% članstva svih knjižnica, jednako kao i članovi narodnih knjižnica, kojih je također 42% u ukupnom članstvu. U narodnim knjižnicama djeca i mladi do 18 godina čine 43% članstva.

Pristup knjižnicama za sve

Kako bi se potaknulo čitanje i povećala dostupnost knjižnične građe u ruralnim sredinama, u 2024. su narodne knjižnice povećale broj pokretnih knjižnica (bibliobusa) na 19.

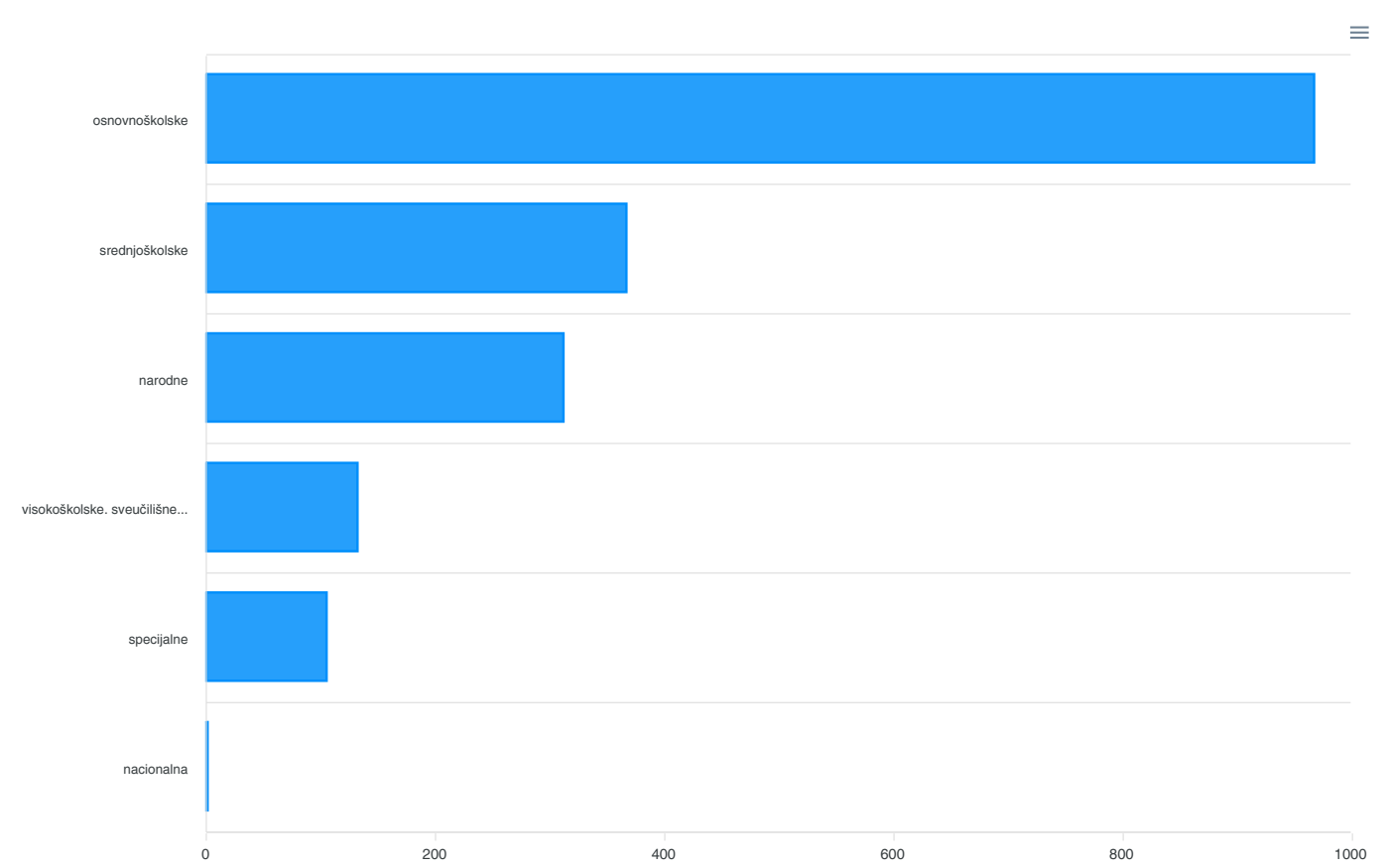
U 2024. broj fizičkih posjeta knjižnicama iznosio je 38% ukupnih posjeta, što je jednak udio kao u 2023. Od ukupnog broja posjeta knjižnicama najviši je udio fizičkih posjeta u osnovnoškolskim knjižnicama, 88%, zatim u srednjoškolskima, 74%, te u narodnima, 41%.

U 2024. održana su 55 023 knjižnična događanja, a od toga su 43 439 bila za djecu i mlade. Održane su i 26 672 edukacijske radionice.

1. KNJIŽNICE PREMA VRSTI, STATUSU I DODATNIM ODJELIMA U 2024.

Vrsta knjižnice	Status				Dodatni odjeli i usluge					
	ukupno	samostalne	u sastavu druge knjižnice	u sastavu druge ustanove/ poduzeća	korisnička mjesta	multimedijski odjel	za slijepe i slabovidne	internet/ WLAN	igračke i didaktičke igre	bibliobus
Ukupno	1 885	189	237	1 459	40 801	1 510	50	1 879	520	19
Nacionalna	1	1	-	-	1 100	1	1	1	-	-
Visokoškolske, sveučilišne i znanstvene	132	4	30	98	5 310	120	12	131	-	-
Specijalne	105	1	6	98	1 088	62	3	102	-	-
Narodne	312	183	116	13	10 130	304	28	310	208	19
Osnovnoškolske	968	-	83	885	15 902	717	3	968	264	-
Srednjoškolske	367	-	2	365	7 271	306	3	367	48	-

G-1. KNJIŽNICE PREMA VRSTI U 2024.

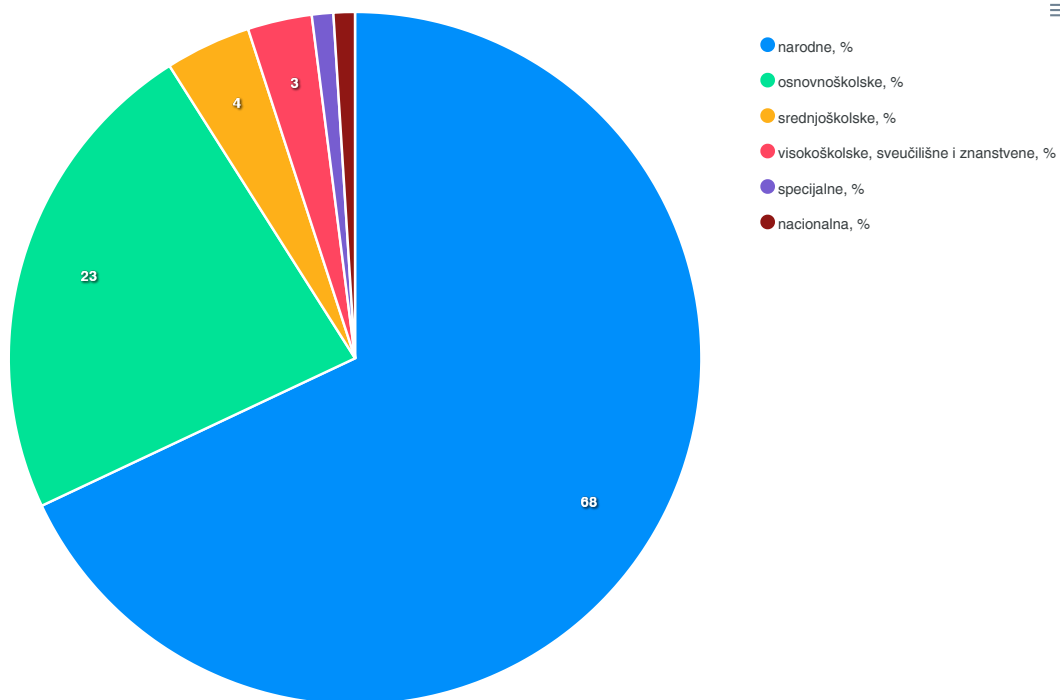
2. OBRAĐENA KNJIŽNA I NEKNJIŽNA GRAĐA U 2024. (STANJE 31. PROSINCA 2024.)

Vrsta knjižnice	Obrađena knjižna građa prema broju predmeta					Obrađena neknjižna građa prema broju predmeta				
	knjige (svesci)	novine (godište)	časopisi (svesci)	rukopisi i ocjenski radovi	ostala knjižna građa	igračke i didaktičke igre	digitalizirana knjižna građa	izvorno digitalna građa	audiovizualna građa	elektronička građa na prijenosnome mediju
Ukupno	28 963 008	244 305	2 519 914	604 053	594 472	23 624	185 788	544 364	749 407	202 644
Nacionalna	1 702 404	126 970	390 690	268 775	131 706	-	15 970	222 424	234 716	65 692
Visokoškolske, sveučilišne i znanstvene	5 838 107	56 230	1 075 599	321 485	166 763	-	75 565	272 536	39 668	84 401
Specijalne	2 056 553	23 778	862 175	13 793	121 353	-	64 572	31 356	15 594	8 684
Narodne	12 097 047	35 498	153 254	-	122 799	17 806	29 681	18 048	376 140	32 736
Osnovnoškolske	4 948 965	1 369	25 175	-	5 277	4 625	-	-	62 519	6 677
Srednjoškolske	2 319 932	460	13 021	-	46 574	1 193	-	-	20 770	4 454

3. KORIŠTENJE KNJIŽNIČNE GRAĐE U 2024.

Vrsta knjižnice	Ukupno	Korištenje izvan knjižnice	Korištenje u knjižnici	Korištenje prema tipu građe izvan knjižnice					
				ukupno posudbi	knjige i brošure	e-knjige	audiovizualna i elektronička građa te ocjenski radovi	serijske publikacije	ostalo
Ukupno	12 286 595	9 862 157	2 424 438	9 862 157	9 674 005	70 889	81 847	4 043	31 373
Nacionalna	100 819	6 918	93 901	6 918	6 918	-	-	-	-
Visokoškolske, sveučilišne i znanstvene	371 143	242 955	128 188	242 955	242 955	-	-	-	-
Specijalne	145 704	52 520	93 184	52 520	52 520	-	-	-	-
Narodne	8 373 351	6 900 051	1 473 300	6 900 051	6 732 219	70 889	75 187	4 043	17 713
Osnovnoškolske	2 822 218	2 267 236	554 982	2 267 236	2 252 542	-	5 778	-	8 916
Srednjoškolske	473 360	392 477	80 883	392 477	386 851	-	882	-	4 744

G-2. KORIŠTENJE KNJIŽNIČNE GRAĐE U 2024.

4. MEĐUKNJIŽNIČNE POSUDBE U 2024.

Vrsta knjižnice ¹⁾	Međuknjižnična posudba							
	ukupno		primljeni zahtjevi		upućeni zahtjevi		zahtjevi za elektroničku dostavu dokumenata	
	ukupno	riješeni	ukupno	riješeni	ukupno	riješeni	ukupno	riješeni
Ukupno	53 364	49 770	8 327	6 810	10 732	10 128	34 305	32 832
Nacionalna	15 344	13 843	3 675	3 050	4 301	4 096	7 368	6 697
Visokoškolske, sveučilišne i znanstvene	26 281	25 364	1 076	990	3 073	2 899	22 132	21 475
Specijalne	7 149	6 212	1 180	532	1 680	1 536	4 289	4 144
Narodne	4 590	4 351	2 396	2 238	1 678	1 597	516	516

1) U knjižnicama osnovnih i srednjih škola ne postoji međuknjižnična posudba, nego samo prinova te otpis knjižne i neknjižne građe. Zato one ovdje nisu obuhvaćene.

5. KORISNICI KNJIŽNICA PREMA AKTIVNOSTI U 2024.

Vrsta knjižnice	Struktura korisnika knjižnica				
	ukupno	učenici/studenti	zaposlenici	vanjski korisnici	od toga aktivni korisnici
Ukupno	663 616	511 181	111 642	40 793	479 533
Nacionalna	13 355	-	-	13 355	13 355
Visokoškolske, sveučilišne i znanstvene	114 620	97 699	10 004	6 917	57 816
Specijalne	58 429	-	39 875	18 554	15 053
Osnovnoškolske	332 685	287 876	43 921	888	293 042
Srednjoškolske	144 527	125 606	17 842	1 079	100 267

6. KORISNICI NARODNIH KNJIŽNICA PREMA SPOLU, DOBI I AKTIVNOSTI U 2024.

Vrsta knjižnice	Ukupno	Muški	Ženski	Članovi prema dobnim skupinama				Aktivni korisnici	Novi korisnici
				14 i manje godina	15 – 17 godina	18 – 64 godine	65 i više godina		
Narodne knjižnice	470 875	167 349	303 526	166 606	36 150	218 713	49 406	396 651	71 915

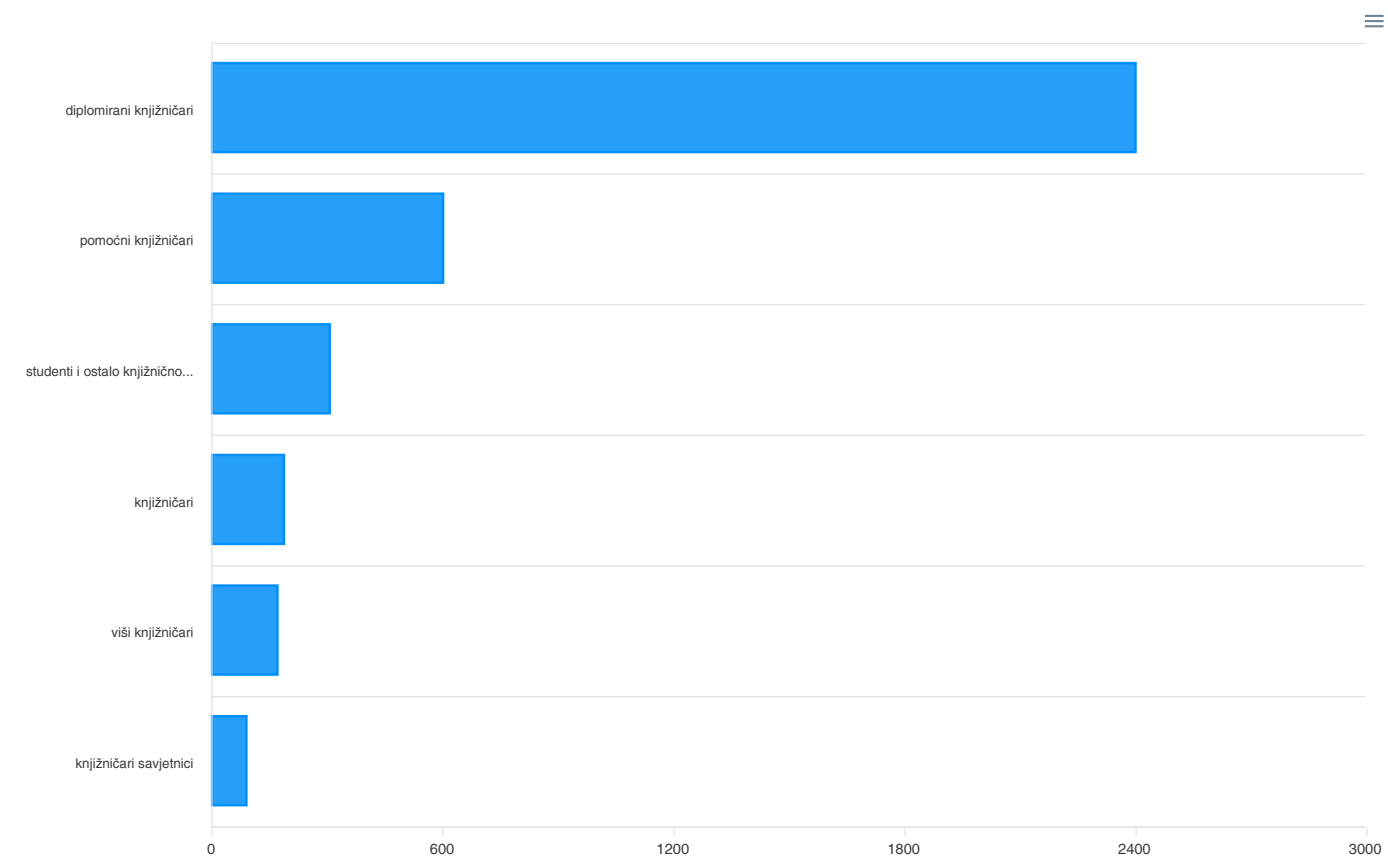
7. POSJETI KNJIŽNICAMA I KNJIŽNIČNIM DOGAĐANJIMA U 2024.

Vrsta knjižnice	Posjeti knjižnicama i knjižničnim događanjima								
	posjeti knjižnicama			knjižnična događanja				radionice	
	ukupno	fizički	virtualni	broj knjižničnih događanja		posjeti knjižničnim događanjima		broj	posjeti
				ukupno	od toga djeca i mladi	ukupno	od toga djeca i mladi		
Ukupno	33 857 734	12 669 146	21 188 588	55 023	43 439	1 218 971	873 591	26 672	487 939
Nacionalna	2 677 235	193 392	2 483 843	48	-	5 200	-	175	3 224
Visokoškolske, sveučilišne i znanstvene	10 574 550	1 494 512	9 080 038	347	-	17 433	-	809	13 243
Specijalne	639 705	98 857	540 848	389	-	18 300	-	185	4 732
Narodne	14 026 461	5 811 605	8 214 856	35 342	24 542	701 685	397 238	6 429	132 924
Osnovnoškolske	4 790 985	4 224 974	566 011	16 004	16 004	367 694	367 694	15 583	266 660
Srednjoškolske	1 148 798	845 806	302 992	2 893	2 893	108 659	108 659	3 491	67 156

8. ZAPOSLENI U KNJIŽNICAMA U 2024. (STANJE 31. PROSINCA 2024.)

Vrsta knjižnice	Zaposlenici			Stručno osoblje							Ostalo osoblje
	ukupno	muški	ženski	ukupno	knjižničari savjetnici	viši knjižničari	diplomirani knjižničari	knjižničari	pomoćni knjižničari	studenti i ostalo knjižnično osoblje	
Ukupno	4 161	648	3 513	3 754	88	170	2 402	187	601	306	407
Nacionalna	307	98	209	272	21	20	75	10	58	88	35
Visokoškolske, sveučilišne i znanstvene	532	111	421	478	24	49	200	23	83	99	54
Specijalne	197	35	162	168	16	11	101	10	18	12	29
Narodne	1 775	278	1 497	1 486	26	82	751	121	438	68	289
Osnovnoškolske	943	83	860	943	-	4	911	10	2	16	-
Srednjoškolske	407	43	364	407	1	4	364	13	2	23	-

G-3. ZAPOSLENI U KNJIŽNICAMA PREMA STRUČNOM ZVANJU U 2024. (STANJE 31. PROSINCA 2024.)

9. PRINOVA KNJIŽNIČNE GRAĐE U 2024.

		Nacionalna knjižnica	Visokoškolske, sveučilišne i znanstvene knjižnice	Specijalne knjižnice	Narodne knjižnice	Osnovnoškolske knjižnice	Srednjoškolske knjižnice
Knjige (broj svezaka)	ukupno	17 298	67 157	19 477	488 582	141 998	41 583
	kupnja	377	20 738	5 389	325 939	115 366	32 367
	zamjena	408	386	3 325	6 818	356	48
	dar	1 747	24 977	10 763	34 323	26 276	9 168
	obavezni primjerak	14 766	21 056	-	4 260	-	-
	otkup MKM	-	-	-	117 242	-	-
Časopisi (broj svezaka)	ukupno	16 348	15 172	5 349	4 359	3 799	1 360
	kupnja	-	1 419	1 221	3 147	2 907	938
	zamjena	158	1 033	2 805	13	-	1
	dar	157	4 868	1 323	488	892	421
	obavezni primjerak	16 033	7 852	-	705	-	-
	otkup MKM	-	-	-	6	-	-
Novine (broj naslova)	ukupno	203	1 452	140	316	130	89
	kupnja	-	62	27	118	90	33
	zamjena	-	26	105	-	-	-
	dar	-	64	8	15	40	56
	obavezni primjerak	203	1 300	-	183	-	-
	otkup MKM	-	-	-	-	-	-
Rukopisi i ocjenski radovi	ukupno	1 063	6 401	415	-	-	-
	kupnja	-	621	-	-	-	-
	zamjena	-	-	-	-	-	-
	dar	-	5 780	415	-	-	-
	obavezni primjerak	1 063	-	-	-	-	-
Ostala knjižna građa	ukupno	533	8 437	107	2 058	160	340
	kupnja	146	170	96	1 192	120	222
	zamjena	-	2	7	-	-	-
	dar	111	7 784	4	246	40	118
	obavezni primjerak	276	481	-	620	-	-
	otkup MKM	-	-	-	-	-	-
Audiovizualna građa	ukupno	960	935	957	4 647	586	204
	kupnja	-	16	955	3 956	507	192
	zamjena	1	-	1	-	-	-
	dar	53	606	1	657	79	12
	obavezni primjerak	906	313	-	22	-	-
	otkup MKM	-	-	-	12	-	-
Elektronička građa na prijenosnome mediju	ukupno	720	1 176	487	685	92	34

	kupnja	-	396	35	606	35	33
	zamjena	-	-	32	-	-	-
	dar	-	641	420	59	57	1
	obavezni primjerak	720	139	-	20	-	-
	otkup MKM	-	-	-	-	-	-
Igračke i didaktičke igre	ukupno	-	-	-	1 176	488	100
	kupnja	-	-	-	1 047	269	48
	zamjena	-	-	-	-	-	-
	dar	-	-	-	129	219	52
Digitalizirana građa	ukupno	1 362	7 337	5 880	1 549	-	-
	unutar knjižnice	1 362	5 398	2 547	253	-	-
	izvan knjižnice	-	1 939	3 333	1 296	-	-
Originalna digitalna građa	ukupno	45 523	119 959	65 126	3 478	-	-
	e-knjige	741	40 229	59 911	3 478	-	-
	e-časopisi	1 915	39 866	3 780	-	-	-
	e-ocjenski radovi	33 260	36 896	369	-	-	-
	drugi e-dokumenti	9 607	2 968	1 066	-	-	-

10. PRIHODI I RASHODI KNJIŽNICA U 2024.

eur

		Nacionalna knjižnica	Visokoškolske, sveučilišne i znanstvene knjižnice ¹⁾	Specijalne knjižnice ²⁾	Narodne knjižnice	Osnovnoškolske knjižnice	Srednjoškolske knjižnice
Rashodi	ukupno	17 791 218,32	15 094 542,46	6 045 646,19	66 462 161,77	22 462 542,81	10 014 901,58
	nabava knjižne građe	43 740,44	1 087 882,94	785 441,09	7 915 191,21	1 412 494,80	534 172,25
	izobrazba knjižnog osoblja	35 151,14	78 844,98	45 097,22	204 166,62	129 023,71	37 119,81
	troškovi bruto dohotka zaposlenika	6 990 783,77	12 311 465,35	4 881 196,83	41 412 058,86	20 629 073,22	9 222 478,37
	ostali troškovi	10 721 542,97	1 616 349,19	333 911,05	16 930 745,08	291 951,08	221 131,15
Prihodi ³⁾	ukupno	17 737 856,61	4 396 793,70	-	66 035 846,95	28 192 786,93	9 927 257,60
	prihodi iz proračuna/matične institucije	15 979 573,45	3 584 912,48	-	61 482 864,58	27 898 629,60	9 829 478,88
	vlastiti prihodi	1 069 291,86	250 745,07	-	3 220 623,15	167 770,87	63 757,74
	ostali izvori prihoda	688 991,30	561 136,15	-	1 332 359,22	126 386,46	34 020,98

1) Prihod je u visokoškolskim, sveučilišnim i znanstvenim knjižnicama izražen tako da su samostalne knjižnice financirane iz vlastitih prihoda i ostalih izvora prihoda. U knjižnicama u sastavu visokih učilišta ili sveučilišta prihod je prikazan kao prihod matične institucije.

2) Specijalne knjižnice ne raspolažu podacima o prihodima, nego samo podacima o rashodima. Prihod specijalnih knjižnica dio je ukupnih prihoda matične institucije i knjižnica je dio nje te se ne iskazuje zasebno.

3) Prihodi obuhvaćeni ovim Priopćenjem odnose se na izravne prihode knjižnica iz svih razina proračuna Republike Hrvatske (centralnih, državnih i lokalnih tijela), prihode za nabavu građe, vlastite prihode te ostale izvore prihoda.

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Izvori i metode prikupljanja podataka

Podaci o knjižnicama rezultat su obrade statističkih podataka iz administrativne baze Nacionalne i sveučilišne knjižnice (NSK). Prema članku 6. stavku 3. Zakona o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti (NN, br. 17/19., 98/19., 114/22. i 36/24.), knjižnice su obvezne prikupljati statističke podatke o svom poslovanju i unositi ih u sustav jedinstvenoga elektroničkog prikupljanja statističkih podataka o poslovanju knjižnica u NSK-u u skladu sa standardima iz članka 12. stavka 2. navedenog Zakona.

Prikupljanje podataka iz administrativnih izvora u skladu je s preporukama Kodeksa prakse europske statistike za korištenje administrativnih i drugih izvora podataka kad god je to moguće radi smanjenja opterećenja izvještajnih jedinica te smanjenja troškova prikupljanja, obrade i objavljivanja statističkih podataka.

Obuhvat i usporedivost

Statističkim istraživanjem obuhvaćene su sve knjižnice koje su postojale 31. prosinca 2024. u Republici Hrvatskoj. Podaci su usporedivi s podacima iz prijašnjih godina.

Definicije i objašnjenja

Knjižnica je pravna osoba koja obavlja knjižničnu djelatnost u skladu s odredbama Zakona o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti.

Vrste knjižnica prema namjeni i sadržaju knjižničnog fonda jesu nacionalna, visokoškolske, sveučilišne, znanstvene, specijalne, narodne i školske.

Specijalna knjižnica (stručna knjižnica) jest knjižnica koja obuhvaća jednu disciplinu ili određeno područje znanja. Naziv specijalna knjižnica u nekim se slučajevima upotrebljava za knjižnicu koja ponajprije služi specijalnoj kategoriji korisnika (npr. bolesnicima) ili je usmjerena na određeni oblik dokumenta (npr. fonoteka, fototeka, filmoteka). Može biti javna ako je osnivač Republika Hrvatska ili pravna osoba u pretežitom vlasništvu Republike Hrvatske te privatna ako je osnivač druga pravna ili fizička osoba.

Administrativna jedinica jest knjižnica ili skupina knjižnica koje djeluju pod jednom knjižničnom upravom. Administrativna jedinica može se sastojati od središnje knjižnice i ogranaka, odnosno podružnica.

Samostalna knjižnica jest samostalna javna ustanova, odnosno registrirana pravna osoba koja obavlja knjižničku djelatnost u skladu sa Zakonom o knjižnicama i knjižničkoj djelatnosti.

Knjižnica u sastavu jest ustrojstvena jedinica ustanove ili druge pravne osobe koja obavlja knjižničku djelatnost u skladu s odredbama Zakona o knjižnicama i knjižničkoj djelatnosti.

Knjižnični ogranak/podružnica/područna knjižnica jest ustrojbeni dio administrativne jedinice knjižnice smješten na izdvojenoj lokaciji koji pruža usluge korisnicima.

Pokretna knjižnica (bibliobus) jest pokretni odjel knjižnice s posebno opremljenim i namještenim vozilom za neposredno dostavljanje građe i pružanje usluga korisnicima.

Korisnički prostor (neto korisnički prostor) jest iskoristivi prostor za korisničke usluge. Uključuje prostor za čitanje, učenje (individualno ili grupno), posudbu, upute i informacije te druge usluge, prostore u kojima korisnici samostalno koriste knjižnicu (posudba i vraćanje građe, automatsko razduživanje i zaduživanje) i područja za rekreaciju i komunikaciju/odmor i druženje, višenamjenske dvorane, prostore za osobe koje su se iznenada razboljele i ulazno predvorje/aula te područja s građom u otvorenom pristupu koja su sastavni dijelovi korisničkih službi.

Korisničko mjesto jest sjedeće mjesto za korisnika (isključuje se sjedeće mjesto za odmor).

Knjižnična građa jest svaki jezični, slikovni i zvučni dokument na lako prenosivu materijalu ili u elektronički čitljivu obliku informacijskoga, umjetničkoga, znanstvenoga ili stručnog sadržaja proizveden u nekoliko primjeraka i namijenjen javnosti te rukopisi. Knjižničnom građom smatraju se i igre, igračke i slično ako su dio knjižničkog fonda.

Knjižna građa jest fizička knjižnična građa koju ima knjižnica, a nije u digitalnom obliku. Uključuje knjige, serijske publikacije, rukopise, ocjenske radove, brošure te ostalu knjižnu građu (karte, fotografije, reprodukcije umjetničkih djela i slično).

Fond je ukupnost građe knjižnice u svim formatima.

Knjiga je neperiodička tiskana publikacija od najmanje 49 stranica, bez omota.

Brošura je neperiodička tiskana publikacija od najmanje pet, ali ne više od 48 stranica, bez omota.

Časopis je periodička publikacija u više svezaka čije objavljivanje nije vremenski ograničeno, tj. koja se osniva s namjerom da se objavljuje u neograničenom broju svezaka. Objavljuje se u više ili manje u redovitim vremenskim razmacima.

Svezak je fizička jedinica bilo kojega tiskanog djela ili rukopisa sadržanoga u jednom uvezu.

Novine su serijska jedinica građe koja se objavljuje u čestim razmacima, obično dnevno, tjedno ili polutjedno i izvještava o tekućim zbivanjima i temama od javnog interesa.

Rukopis je originalna građa pisana rukom ili na pisačem stroju.

Ocjenski radovi jesu radovi koji su uvjet za završetak studija i stjecanje određenog naziva ili stupnja tercijarnog obrazovanja. U Republici Hrvatskoj uključuju doktorski rad ili disertaciju (na kraju poslijediplomskoga sveučilišnog studija), diplomski rad (na kraju diplomskoga i integriranoga diplomskoga i prijediplomskoga sveučilišnog studija) i završni rad (na kraju svih ostalih studija, no često označuje završni rad prijediplomskog studija).

Digitalizirana građa jesu preslike izvornika izrađene postupkom digitalizacije odnosno pretvorbom u digitalni oblik. Digitalizirani mogu biti različiti oblici, poput teksta, audiograđe, videograđe itd.

Digitalna građa u izvorno digitalnom obliku jest građa koja je izvorno nastala u digitalnom obliku, npr. e-knjige, e-časopisi, e-novine i drugi digitalni dokumenti obrađeni i pohranjeni u repozitoriju ustanove.

Audiovizualna građa jest vrsta neknjižne građe koja se može upotrebljavati samo s pomoću nekog uređaja poput projektor, čitača/čitala, naprave za povećavanje itd. U audiovizualnu građu ubrajaju se filmovi (filmske kasete, kutije, kolutovi i petlje), mikrooblici (mikrofilmovi, mikrolistići), videosnimke (videovrpce, videokasete, videokutije i videodiskovi), vizualne projekcije (dijafilmovi, dijapozitivi, prozirnice, stereografi i mikroskopski preparati) i zvučne snimke (gramofonske ploče, kompaktni diskovi, magnetofonske vrpce, zvučne kasete i zvučne kutije).

Elektronička zbirka jesu izvori u elektroničkom obliku kao dio knjižnične zbirke, izvorno digitalni ili digitalizirani.

Elektronička knjiga jest jedna ili više računalnih datoteka omeđenog sadržaja koje su dostupne javnosti na mreži (mrežna knjiga) ili u materijalnom obliku (na CD ROM-u i DVD-u).

Ostala knjižnična građa jest sva druga građa osim knjiga, periodike, rukopisa, mikrooblika i audiovizualne građe. Uključeni su materijali kao što su karte, grafikoni, umjetničke reprodukcije, fotografije, tehnički crteži, igračke, multimediji i slično.

Prinova je dokument ili jedinica građe koja se dodaje zbirci u izvještajnom razdoblju.

Korisnik knjižnice (član knjižnice) jest svaka osoba učlanjena u knjižnicu kao korisnik građe i usluga u izvještajnoj godini.

Aktivni korisnik jest član knjižnice (upisani korisnik) koji je posjetio ili koristio knjižnicu ili usluge u izvještajnoj godini. Korištenje može obuhvaćati i korištenje elektroničkih usluga u knjižnici ili izvan nje.

Posjet je čin ulaska u prostore knjižnice ili pristupa mrežnim stranicama knjižnice kako bi se koristila jedna od usluga koje knjižnica pruža.

Fizički posjet jest čin ulaska korisnika u prostore knjižnice kako bi se koristila jedna od usluga koje knjižnica pruža.

Virtualni posjet jest individualni vanjski virtualni posjet mrežnim stranicama i katalogu knjižnice.

Izobrazba korisnika jesu programi izobrazbe s razrađenim planom predavanja radi usvajanja znanja i vještina za korištenje knjižnice te drugih informacijskih i tehničkih usluga. Može uključiti obilazak knjižnice uz stručno vodstvo, poduku o informacijskoj tehnologiji i mrežnim uslugama s obrazovnim sadržajima.

Radionica je aktivnost koju organizira stručni zaposlenik knjižnice za korisnike. Izobrazba korisnika definira se kao program ustanovljen s posebnim planom predavanja radi podučavanja korisnika za korištenje knjižnice te drugih informacijskih i tehničkih usluga. Obuhvaća i obilazak knjižnice uz stručno vodstvo, poduku o informacijskoj tehnologiji i mrežnim uslugama s obrazovnim sadržajima. Izobrazbe u sklopu projekta ubrajaju se samo ako je projekt namijenjen korisnicima knjižnice.

Knjižnična događanja jesu aktivnosti organizirane za korisnike s književnom, kulturnom ili društvenom namjenom, npr. posjeti autora, čitateljske skupine, književni susreti i izložbe.

Međuknjižnična posudba jest posudba dokumenta u materijalnom obliku (knjige) ili dostava dokumenta kao preslike iz jedne knjižnice drugoj koja nije pod istom upravom. Obuhvaća i elektronički posredovanu dostavu dokumenata.

Knjižničarski savjetnik jest osoba koja ima najmanje pet godina rada u knjižničarskoj struci nakon stjecanja zvanja višega knjižničara te stručna znanja kojima je stručno stečeno još najmanje 500 bodova u skladu s *Mjerilima za ocjenjivanje stručne osposobljenosti*.

Viši knjižničar jest osoba koja ima položen stručni ispit za diplomiranoga knjižničara, najmanje pet godina rada u struci nakon položenoga stručnog ispita za diplomiranoga knjižničara te stručna znanja kojima je stečeno najmanje 400 bodova u skladu s *Mjerilima za ocjenjivanje stručne osposobljenosti*.

Diplomirani knjižničar jest osoba koja ima završen prijediplomski i diplomski sveučilišni studij iz područja informacijskih i komunikacijskih znanosti s najmanje 60 ECTS bodova iz programa knjižničarskog usmjerenja, odnosno studij knjižničarskog usmjerenja kojim je stečena visoka stručna sprema u skladu s propisima koji su bili na snazi prije stupanja na snagu Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, ili završen drugi studij kojim je stečena visoka stručna sprema u skladu s propisima koji su bili na snazi prije stupanja na snagu tog Zakona, uz obvezu stjecanja 60 ECTS bodova iz programa knjižničarskog usmjerenja u roku od tri godine od dana zapošljavanja te položen stručni ispit za diplomiranoga knjižničara.

Knjižničar je osoba koja ima završen prijediplomski sveučilišni studij iz područja informacijskih i komunikacijskih znanosti s najmanje 30 ECTS bodova iz temeljnih predmeta knjižničarstva, završen drugi studij kojim je stečena viša stručna sprema u skladu s propisima koji su bili na snazi prije stupanja na snagu Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju uz obvezu stjecanja najmanje 30 ECTS bodova iz temeljnih predmeta knjižničarstva u roku od tri godine od zapošljavanja te položen stručni ispit za knjižničara.

Pomoćni knjižničar jest osoba koja ima završenu četverogodišnju srednju školu i položen stručni ispit za pomoćnoga knjižničara.

Ostalo knjižnično osoblje jesu zaposlenici knjižnica koji nemaju stručno knjižnično zvanje.

Studenti su polaznici fakulteta koji honorarno rade u knjižnicama ili u sklopu pojedinih kolegija odrađuju praktičnu nastavu u knjižnicama.

Prihod knjižnice jesu financijska sredstva osigurana za redovitu djelatnost knjižnice.

Vlastiti prihod jest prihod koji ostvaruje knjižnica. Odnosi se na prihode dobivene od obavljanja usluga i/ili isporuke dobara na tržištu, poput prodaje vlastitih izdanja ili najma prostora, prihode od osnovne djelatnosti knjižnice, kao što su prihodi od članarina, zakasnina i imovine (kamate).

Rashod knjižnice jest izdatak koji je nastao vođenjem knjižnice. Obuhvaća nabavu knjižne građe, bruto prihode zaposlenika, izobrazbu knjižničnog osoblja i ostale rashode knjižnice.

Kratice

CD ROM	ispisni kompaktni disk ili optički disk – memorija sa stalnim sadržajem
DVD	digitalni videodisk
ECTS	Europski sustav prijenosa bodova
MKM	Ministarstvo kulture i medija
NN	Narodne novine
WLAN	bežična lokalna internetska veza

Znakovi

- nema pojave

Objavljuje Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske, Zagreb, Ilica 3, p. p. 80.

Telefon: (+385 1) 48 06 111

Novinarski upiti: press@dzs.hr

Odgovorne osobe:

Mario Vlajčević, načelnik Sektora demografskih i društvenih statistika

Lidija Brković, glavna ravnateljica

Priredile:

Marija Gojević, Gordana Bralić i Maja Lončar

MOLIMO KORISNIKE DA PRI KORIŠTENJU PODATAKA NAVEDU IZVOR.

Služba za odnose s korisnicima i zaštitu podataka

Informacije i korisnički zahtjevi

Telefon: (+385 1) 48 06 138, 48 06 154, 48 06 115

Elektronička pošta: stat.info@dzs.hr

Pretplata na publikacije

Telefon: (+385 1) 21 00 455

Elektronička pošta: prodaja@dzs.hr